

UZASADNIENIE

braku potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla „Strategii Rozwoju Gminy Mysłakowice 2026-2035”

Działając na podstawie art. 48 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) (dalej: ustawa ooś) zwrócono się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Gminy Mysłakowice na lata 2026-2035 (dalej: Strategia), o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt ustawy ooś, w związku ze stwierdzeniem, że realizacja postanowień Strategii nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Projekt Strategii został zakwalifikowany jako dokument, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś.

Gmina Mysłakowice opracowała projekt Strategii zgodnie z zapisami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 225, 412) oraz ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), a także zgodnie z art. 34 ust. 15 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz.U. 2022 poz. 1079).

Realizacja postanowień Strategii nie spowoduje znaczącego oddziaływania na obszary chronione Natura 2000. Strategia nie zawiera przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ani przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Powyższe informacje są przesłanką przemawiającą za brakiem konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Strategii.

Charakter dokumentu

Projekt Strategii opracowany został w celu wyznaczenia ogólnych kierunków rozwoju gminy.

Strategia **nie zawiera konkretnych przedsięwzięć** inwestycyjnych, a jedynie wskazuje potencjalne kierunki działań, które mogą być realizowane przez różne podmioty w przyszłości.

Należy również pamiętać, że wskazane w Strategii kierunki działań mają charakter potencjalny, co oznacza, że są to prawdopodobne, ale nie przesądzone obszary aktywności rozwojowej. Ich realizacja będzie zależna od wielu czynników zewnętrznych, takich jak dostępność środków finansowych, decyzje inwestycyjne podmiotów realizujących, zgodność z innymi dokumentami planistycznymi oraz wyniki przyszłych analiz środowiskowych.

Jednocześnie należy podkreślić, że **kierunki działań nie są tożsame z przedsięwzięciami**, ani nawet z grupami przedsięwzięć. Nie stanowią one konkretnych projektów inwestycyjnych, lecz ogólne zakresy tematyczne, w których gmina przewiduje możliwość rozwoju. Przykładowo, wskazanie potrzeby rozwoju infrastruktury technicznej nie oznacza decyzji o realizacji konkretnej inwestycji, lecz jedynie identyfikację obszaru wymagającego dalszego planowania i analiz.

Takie ujęcie kierunków działań jest **zgodne z charakterem dokumentu strategicznego**, który ma służyć jako ramowy drogowskaz rozwoju, a nie jako dokument operacyjny czy wykonawczy. Wszelkie konkretne działania będą dopiero przedmiotem odrębnych procesów decyzyjnych, w tym procedur oceny oddziaływania na środowisko, jeśli zajdzie taka potrzeba.

Ponadto Gmina **obowiązkowo przeprowadzi analizę oddziaływania na środowisko dla dokumentu planu ogólnego gminy**, który będzie precyzował możliwe lokalizacje różnego typu inwestycji wokół stref przestrzennych, co pozwoli na bardziej szczegółowe określenie potencjalnych i faktycznych oddziaływań na środowisko oraz sposobów ich przeciwdziałania.

W dokumencie wskazano, że **żadne z planowanych kierunków działań nie będą realizowane na obszarach chronionych, w tym Natura 2000**, a ich realizacja będzie uzależniona od przeprowadzenia indywidualnej analizy środowiskowej. Dodatkowo, przewiduje się działania minimalizujące wpływ na środowisko, w tym inwentaryzacje przyrodnicze, stosowanie technologii ograniczających emisje oraz ochronę zieleni. Ponadto na etapie realizacji ewentualnych działań, każdorazowo zostanie przeprowadzona **analiza wpływu na konkretne obszary Natura 2000**, zgodnie z art. 6 ust. 3 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992), tzw. dyrektywy siedliskowej.

Uwarunkowania

Charakter działań

Strategia jest dokumentem wyznaczającym jedynie wstępne i ogólne warunki i zasady dla późniejszego szczegółowego określenia i wykonania przedsięwzięć/projektów/inwestycji planowanych do realizacji na obszarze gminy przez różne podmioty. Projekt Strategii nie określa ani tym bardziej nie przesądza, żadnych inwestycji do realizacji. Dokument nie zawiera listy konkretnych projektów inwestycyjnych, a jedynie wyznacza pożądane kierunki i typy działań.

Projekt Strategii określa pożądane kierunki rozwojowe, przedstawione w formie wizji i celów strategicznych obszaru. Należy zatem podkreślić, iż dokument określa jedynie koncepcję kierunków działań rozwojowych wykorzystujących endogenne potencjały zidentyfikowane na terenie gminy, ale nie przesądza o ich realizacji. W przypadku natomiast, gdyby faktyczna realizacja którejkolwiek z planowanych inwestycji choćby w niewielkim stopniu mogła znacząco oddziaływać na środowisko inwestor będzie zobowiązany do uzyskania uprzednio decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i przeprowadzeniu pełnej procedury zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Strategia jedynie wyznacza zasady dla późniejszego szczegółowego określenia i realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do przybliżonej lokalizacji, zakresu tematycznego, wstępnego oszacowania kosztów i źródeł finansowania, zgodności z celami strategicznymi. Strategia wykazuje zgodność na poziomie celów z innymi dokumentami strategicznymi (Krajowa

Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Program Rozwoju Powiatu Karkonoskiego na lata 2021-2027).

Wskazane w Strategii kierunki działań ściśle korelują z założeniami zrównoważonego rozwoju w aspekcie ochrony środowiska oraz wypełniają zobowiązania w stosunku do regulacji prawnych Unii Europejskiej. Strategia uwzględnia aspekty środowiskowe w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska. Cel 3 szczegółowy: środowiskowo-przestrzenny brzmi: **Zrównoważony rozwój przestrzenny i wysoka odporność środowiskowa gminy.**

Cele operacyjne w wymiarze środowiskowo-przestrzennym wraz z odniesieniem do zdiagnozowanych potrzeb rozwojowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1: Matryca relacji celów operacyjnych i potrzeb rozwojowych

CELE STRATEGII	REALIZOWANE POTRZEBY ROZWOJOWE
Cel 3 środowiskowo-przestrzenny: Zrównoważony rozwój przestrzenny i wysoka odporność środowiskowa gminy	
3.1. Zintegrowane planowanie przestrzenne i uporządkowany rozwój zabudowy	1. Zatrzymanie niekorzystnych trendów demograficznych 7. Zintegrowane planowanie przestrzenne 9. Wykorzystanie potencjału turystycznego i kulturowego
3.2. Zwiększona odporność gminy na zmiany klimatu i rozwinięta zielono-niebieska infrastruktura	7. Zintegrowane planowanie przestrzenne 8. Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury 10. Usprawnienie usług administracyjnych i samorządowych
3.3. W pełni wykorzystany potencjał turystyczny i kulturowy gminy	4. Rozwój infrastruktury wspierającej przedsiębiorczość 6. Zwiększenie efektywności współpracy 9. Wykorzystanie potencjału turystycznego i kulturowego

Źródło: opracowanie własne

Planowane kierunki działań w ramach celu środowiskowego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2: Cele środowiskowo-przestrzenne – kierunki działań

Nazwa kategorii	Opis kategorii
3. CEL SZCZEGÓŁOWY	3. Cel strategiczny środowiskowo-przestrzenny Zrównoważony rozwój przestrzenny i wysoka odporność środowiskowa gminy
3.1 Cel operacyjny	3.1. Zintegrowane planowanie przestrzenne i uporządkowany rozwój zabudowy
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Opracowanie kompletnych planów zagospodarowania przestrzennego dla całej gminy. Ochrona ładu przestrzennego i krajobrazu, w tym zachowanie osi widokowych, walorów kulturowych i przyrodniczych. Zapobieganie rozpraszaniu zabudowy, w tym poprzez wyznaczanie obszarów koncentracji rozwoju i ograniczanie presji inwestycyjnej. Ograniczenie presji inwestycyjnej na tereny cenne przyrodniczo, w tym działania planistyczne, edukacyjne i kontrolne. Współpraca z instytucjami planistycznymi w zakresie spójnego i zrównoważonego planowania na różnych poziomach.
3.2 Cel operacyjny	3.2. Zwiększona odporność gminy na zmiany klimatu i rozwinięta zielono-niebieska infrastruktura
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Rozwój retencji wodnej i ochrony przeciwpowodziowej, w tym między innymi zbiorników, systemów infiltracyjnych, ogrodów deszczowych i rozwiązań naturalnych. Inwestycje w odnawialne źródła energii, w tym fotowoltaikę, małe elektrownie wodne, biogazownie i magazyny energii. Poprawa efektywności energetycznej budynków, w tym termomodernizacja, audyty energetyczne i systemy zarządzania energią. Rozbudowa lub modernizacja infrastruktury ochrony środowiska, w tym oczyszczalni ścieków, systemów segregacji i przetwarzania odpadów, systemów monitoringu i reagowania. Edukacja klimatyczna i promocja postaw proekologicznych, w tym kampanie informacyjne, działania szkolne i lokalne inicjatywy mieszkańców.
3.3 Cel operacyjny	3.3. W pełni wykorzystany potencjał turystyczny i kulturowy gminy
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Rozwój oferty i infrastruktury turystycznej, w tym między innymi szlaków pieszych i rowerowych, punktów widokowych, miejsc parkingowych i małej architektury. Integracja i promocja oferty turystycznej i kulturowej, w tym tworzenie pakietów tematycznych, map, aplikacji i materiałów promocyjnych. Współpraca z podmiotami turystycznymi i sąsiednimi gminami, w tym wspólne projekty, kampanie i wydarzenia. Promocja dziedzictwa Doliny Pałaców i Ogrodów, w tym rewitalizacja obiektów, organizacja wydarzeń i działania edukacyjne. Rozwój spokojnej, zrównoważonej turystyki,

	w tym turystyki przyrodniczej, kulturowej, rodzinnej i slow travel.
--	---

Źródło: opracowanie własne

Podkreślić należy, iż realizacja jakichkolwiek ewentualnych przedsięwzięć zgodnych ze Strategią będzie uzależniona od potwierdzenia otrzymania publicznych środków, w tym głównie zewnętrznych środków europejskich, których wykorzystanie wiąże się z koniecznością wspierania zrównoważonego rozwoju, respektowania zasady „nie czyń poważnych szkód” (DNSH) i pełnego poszanowania dorobku prawnego Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska.

W związku z powyższym – zaplanowaniem istotnego celu strategicznego wspierającego ochronę środowiska i zrównoważoną gospodarkę – przewiduje się znaczące skumulowane, długo- i krótkoterminowe oraz pośrednie i bezpośrednie korzystne oddziaływania na formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000, różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta w stosunku do wszystkich działań realizowanych w ramach tego celu.

Realizacja Strategii z pewnością wpłynie pozytywnie długoterminowo, bezpośrednio, pośrednio i wtórnie m.in. na:

- zwiększenie odporności środowiskowej i retencyjnej gminy, w tym rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury, poprawę naturalnej retencji w krajobrazie oraz wdrażanie rozwiązań ograniczających skutki suszy i powodzi;
- podniesienie jakości gleb, wód i ekosystemów, m.in. poprzez ograniczanie presji rolniczej i inwestycyjnej na obszary cenne przyrodniczo, redukcję zanieczyszczeń oraz rozwój nowoczesnej infrastruktury ochrony środowiska;
- uporządkowanie i zrównoważenie rozwoju przestrzennego, w tym ochronę ład przestrzennego, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego, przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy oraz wzmacnianie spójności planistycznej na poziomie lokalnym i ponadlokalnym;
- rozwój atrakcyjnej i zrównoważonej oferty turystycznej, obejmującej infrastrukturę szlaków, promocję dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, integrację oferty oraz kierowanie ruchu turystycznego w sposób minimalizujący presję na najcenniejsze obszary;
- wzmocnienie gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym rozwój systemów selektywnej zbiórki, przetwarzania i monitoringu odpadów, co przełoży się na ograniczenie degradacji środowiska i bardziej efektywne wykorzystanie zasobów;
- zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego i poprawę efektywności energetycznej, m.in. poprzez inwestycje w odnawialne źródła energii, magazyny energii, termomodernizację budynków oraz rozwój lokalnych systemów zarządzania energią;
- zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawę jakości powietrza, w tym dzięki wykorzystaniu OZE, wodoru, modernizacji infrastruktury oraz wdrażaniu działań ograniczających niską emisję i emisje komunikacyjne;
- poprawę mobilności mieszkańców, w tym zwiększenie dostępności transportowej, rozwój infrastruktury rowerowej i pieszej oraz lepsze powiązanie obszarów peryferyjnych z usługami publicznymi i rynkami pracy;
- podniesienie jakości życia mieszkańców, wynikające z poprawy klimatu akustycznego, czystości powietrza, bezpieczeństwa przestrzeni publicznych, komfortu przemieszczania się oraz ograniczenia nadmiernego ruchu samochodowego;

- i inne efekty synergiczne, wynikające z kompleksowego, zintegrowanego podejścia do planowania przestrzennego, ochrony środowiska, rozwoju energetycznego i turystycznego.

Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko

Gmina Mysłakowice, położona w południowo-zachodniej części Dolnego Śląska, w bezpośrednim sąsiedztwie Jeleniej Góry, pełni funkcję ważnego zaplecza osadniczego i rekreacyjnego dla całego subregionu. Jej w większości wiejski charakter łączy się z rozwiniętą funkcją turystyczną i mieszkaniową, a system osadniczy obejmuje dziesięć sołectw, z których Mysłakowice stanowią lokalne centrum administracyjne i usługowe. Położenie gminy w centralnej części Kotliny Jeleniogórskiej, pomiędzy Rudawami Janowickimi a Karkonoszami, w otoczeniu terenów chronionych i obszarów o wysokich walorach krajobrazowych, wzmacnia jej potencjał rozwojowy, szczególnie w zakresie turystyki, rekreacji, gospodarki niskoemisyjnej i lokalnego przetwórstwa.

Jednocześnie uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych wskazują, że gmina znajduje się w strefie zrównoważonego rozwoju o umiarkowanej dynamice osadniczej, bez statusu obszaru problemowego czy strategicznej interwencji. Oznacza to konieczność prowadzenia polityki rozwoju opartej na równowadze między wykorzystaniem walorów przestrzennych i kulturowych a ochroną środowiska i krajobrazu, które w istotny sposób determinują kierunki dalszego zagospodarowania i planowania przestrzennego.

Gmina Mysłakowice wyróżnia się wyjątkowo zróżnicowanym środowiskiem przyrodniczym, wynikającym z jej położenia w Sudetach Zachodnich, na styku Kotliny Jeleniogórskiej i Rudaw Janowickich. Wschodnią część obszaru zajmują strome, skaliste masywy Rudaw Janowickich z charakterystycznymi Górami Sokolimi, stanowiącymi jeden z najbardziej rozpoznawalnych elementów krajobrazu i popularne miejsce wspinaczkowe. Pozostała część gminy obejmuje pofalowane tereny Kotliny Jeleniogórskiej oraz pagórkowate Wzgórze Łomnickie i Karpnickie, tworzące mozaikę dolin rzecznych, pojedynczych wzniesień i szerokich panoram z widokami na Karkonosze i Śnieżkę.

Tak ukształtowany krajobraz, wzbogacony obecnością Rudawskiego Parku Krajobrazowego i licznych punktów widokowych, nadaje gminie wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe. Aż 62,9% jej powierzchni objęte jest formami ochrony przyrody, co znacząco przewyższa średnie wartości dla powiatu i województwa. Dzięki temu Mysłakowice stanowią obszar o szczególnie cennych zasobach środowiskowych, których ochrona i zrównoważone wykorzystanie stanowią kluczowe uwarunkowania dalszego rozwoju.

Gleby gminy Mysłakowice są zróżnicowane, lecz w większości cechują się średnią lub niską wartością użytkową. Występują tu gleby autogeniczne, semihydrogeniczne i hydrogeniczne, przy czym znaczna część obszaru ma odczyn kwaśny lub bardzo kwaśny, co wymaga wapniowania na dużej części użytków rolnych. Najlepsze gleby znajdują się w niżej położonych miejscowościach Kotliny Jeleniogórskiej, natomiast w rejonach wyżej położonych dominują gleby słabe, często szkieletowe i podatne na erozję. W części górskiej przeważają gleby skaliste i mało urodzajne, wykorzystywane głównie jako łąki i pastwiska, podczas gdy w dolinach rzecznych występują żyzniejsze mady aluwialne.

Pod względem bonitacyjnym dominują gleby klas IV i V, co ogranicza możliwości intensywnego rolnictwa, ale sprzyja gospodarce łąkowo-pastwiskowej oraz utrzymaniu funkcji przyrodniczo-krajobrazowych. Zróżnicowanie gleb, wynikające z ukształtowania

terenu i warunków wodnych, wpływa na kierunki użytkowania gruntów oraz podkreśla rolniczo-ekstensywny charakter gminy.

Gmina Mysłakowice znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego o wyraźnych cechach klimatu górskiego, co wynika z jej położenia w sąsiedztwie Rudaw Janowickich i Karkonoszy. Zróżnicowana rzeźba terenu powoduje występowanie lokalnych odmian klimatu oraz piętrowości termiczno-opadowej – od piętra umiarkowanie ciepłego w niższych partiach po umiarkowanie chłodne w rejonach wyżej położonych. Obszar charakteryzuje się stosunkowo długim okresem wegetacyjnym, rocznymi sumami opadów rosnącymi wraz z wysokością oraz znacznym wpływem fenów karkonoskich, które sprzyjają ociepleniu i osuszaniu powietrza. Pokrywa śnieżna utrzymuje się od około dwóch miesięcy w kotlinie do czterech miesięcy w partiach grzbietowych Rudaw.

Dane klimatyczne i prognozy wskazują, że gmina – podobnie jak cały region – doświadcza postępującego ocieplenia. Wzrost średnich temperatur, wydłużenie sezonu wegetacyjnego oraz większa liczba dni gorących będą towarzyszyć skracaniu zim i zmniejszeniu liczby dni mroźnych. Jednocześnie przewiduje się wzrost częstości intensywnych, krótkotrwałych opadów oraz nasilanie się zjawisk ekstremalnych, takich jak fale upałów, gwałtowne burze, sploty powierzchniowe czy okresowe susze. Zmiany te zwiększają znaczenie działań adaptacyjnych, zwłaszcza w zakresie retencji, ochrony gleb i racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi.

Lasy zajmują niemal 40% powierzchni gminy Mysłakowice, co stanowi wartość wyraźnie wyższą niż średnie krajowe i regionalne. Tworzą one zwarte kompleksy szczególnie w południowej i zachodniej części gminy, na stokach Rudaw Janowickich i terenach pogórzy, pełniąc kluczowe funkcje przyrodnicze, ochronne i krajobrazowe. Drzewostany odzwierciedlają piętrowy układ roślinności typowy dla Sudetów – od borów świerkowych w wyższych partiach po buczyny i lasy mieszane w niższych, z towarzyszącymi im olszynami i zaroślami łągowymi w dolinach potoków. Dominacja świerka jest efektem historycznej gospodarki leśnej, dlatego obecnie prowadzi się przebudowę drzewostanów w kierunku zwiększenia udziału gatunków liściastych, bardziej odpornych i zgodnych z naturalnym charakterem siedlisk.

Lasy gminy odgrywają istotną rolę w stabilizacji środowiska – ograniczają erozję, regulują stosunki wodne, poprawiają mikroklimat i wzmacniają ciągłość systemu przyrodniczego regionu. Jednocześnie stanowią ważny zasób rekreacyjny i krajobrazowy, silnie związany z tożsamością przestrzenną gminy oraz jej położeniem u podnóża Karkonoszy i Rudaw Janowickich.

Wody powierzchniowe i podziemne gminy Mysłakowice tworzą złożony system hydrologiczny związany zarówno ze skałami krystalicznymi, jak i luźnymi utworami zwietrzelinowymi oraz aluwialnymi. Występuje tu kilka poziomów wodonośnych, od płytkich i okresowych zbiorników szczelinowych po zasobniejsze poziomy czwartorzędowe, w tym jeleniogórski zbiornik wód podziemnych należący do najważniejszych w regionie. Zwierciadło wód gruntowych podlega wyraźnym wahaniom sezonowym i wieloletnim, co odzwierciedla wpływ warunków klimatycznych, zwłaszcza okresowych susz.

Sieć rzeczna ma charakter promienisty, a główne cieki – Łomnica, Jedlica oraz Karpnicki Potok z dopływami – funkcjonują jako odrębne jednostki hydrograficzne. Ważnym elementem krajobrazu są liczne wody stojące, głównie sztuczne zbiorniki rybne i retencyjne, w tym rozległy kompleks Stawów Karpnickich oraz zbiornik Kąpielnik. Istotną rolę pełni także suchy zbiornik przeciwpowodziowy na Łomnicy, zabezpieczający dolinę

rzeki przed skutkami wezbrań. Uzupełnieniem systemu wodnego są lokalne obszary zabagnione, które zwiększają retencję i stanowią cenne siedliska przyrodnicze.

Na terenie gminy Mysłakowice funkcjonuje rozbudowany system ochrony przyrody, odzwierciedlający wyjątkowe walory krajobrazowe i bioróżnorodność obszaru położonego między Karkonoszami a Rudawami Janowickimi.

Kluczową rolę pełni Rudawski Park Krajobrazowy, obejmujący znaczną część gminy i chroniący mozaikę lasów, łąk, torfowisk, form skalnych oraz kompleksów stawów rybnych. Park wyróżnia się bogactwem siedlisk i gatunków – od buczyn i świerczyn regla dolnego po liczne rośliny chronione, rzadkie gatunki ptaków, płazów, gadów i owadów.

Uzupełnieniem systemu ochrony są dwa obszary Natura 2000: „Stawy Karpnickie”, będące ostoją siedlisk wodno-błotnych i gatunków związanych z ekosystemami stawowymi, oraz „Źródła Pijawnika”, chroniące unikatowe źródłiska, torfowiska i wilgotne łąki o wysokiej bioróżnorodności. Oba obszary łączą tradycyjne użytkowanie z ochroną cennych siedlisk i gatunków.

Ochronę przyrody uzupełniają pomniki przyrody – głównie okazałe drzewa o dużej wartości przyrodniczej i krajobrazowej – oraz postulowane formy ochrony, takie jak projektowany Obszar Chronionego Krajobrazu Karkonosze–Góry Izerskie czy planowany Łomnicki Park Krajobrazowy. Wskazuje się również potrzebę objęcia ochroną wybranych form geologicznych i geostanowisk, m.in. Starościńskich Skał, Skalnika czy Krzyżnej Góry. Cały system tworzy spójną strukturę zabezpieczającą najcenniejsze elementy środowiska gminy i stanowiącą podstawę dla zrównoważonego rozwoju oraz ochrony lokalnego dziedzictwa przyrodniczego.

Na terenie gminy Mysłakowice występuje szereg cennych form geomorfologicznych, które odzwierciedlają długotrwałe procesy wietrzenia i modelowania granitowego podłoża Rudaw Janowickich. Do najważniejszych należą gołoborza i skałki Skalnika, w tym rozległe gołoborze podszczytowe oraz Ostra Mała – zespół trzech granitowych ostańców z licznymi mikroformami wietrzeniowymi. Szczególne znaczenie mają Starościńskie Skały, tworzące jedno z najbardziej imponujących „skalnych miast” w Sudetach, z bogactwem form takich jak iglice, żłobki czy nisze kloszowe. Uzupełniają je mniejsze, lecz wyraziste obiekty, m.in. Skałka Fajka o charakterystycznym okapie oraz skałka na szczycie Płonicy otoczona blokowiskiem powstałym w wyniku rozpadu granitu.

Formy te mają wysokie walory naukowe, dydaktyczne i krajobrazowe, stanowiąc jednocześnie ważne elementy tożsamości przestrzennej gminy. Ze względu na ich unikatowy charakter część z nich rekomendowana jest do objęcia ochroną – jako rezerваты przyrody nieożywionej lub pomniki przyrody – co pozwoliłoby zachować ich wartość geologiczną i krajobrazową dla przyszłych pokoleń.

Gmina Mysłakowice wyróżnia się wyjątkowym, europejskiej rangi krajobrazem kulturowym, będąc centralną częścią „Doliny Pałaców i Ogrodów” w Kotlinie Jeleniogórskiej. Jej charakter ukształtował się dzięki harmonijnemu połączeniu naturalnego pejzażu Sudetów z XIX-wieczną działalnością człowieka, która przekształciła ten obszar w rozległy park krajobrazowy. Na terenie gminy zachował się spójny system rezydencji królewskich i arystokratycznych, założeń parkowych projektowanych przez najwybitniejszych europejskich architektów krajobrazu, historycznych układów ruralistycznych oraz architektury wernakularnej i przemysłowej. Szczególnym wyróżnikiem jest dziedzictwo osadnictwa tyrolskiego, unikatowe w skali kraju i nadal obecne w krajobrazie kulturowym Mysłakowic.

Dziedzictwo historyczne gminy tworzy wielowarstwową kompozycję przestrzenną, w której pałace, folwarki, kościoły, kolonie tyrolskie i obiekty przemysłowe współtworzą unikatowy układ rezydencjonalno-krajobrazowy. Pałace w Mysłakowicach, Karpnikach, Wojanowie, Łomnicy i Bukowcu, powiązane osiami widokowymi i parkami krajobrazowymi, stanowią rdzeń tego systemu, a ich forma jest dziełem takich twórców jak Schinkel, Stüler czy Lenné. Uzupełniają je zabytkowe folwarki, świątynie różnych wyznań, relikty przemysłu lniarskiego i papierniczego oraz liczne stanowiska archeologiczne dokumentujące wielowiekową historię osadnictwa. Współcześnie gmina umiejętnie łączy ochronę tego dziedzictwa z funkcją turystyczną, tworząc przestrzeń, w której wartości kulturowe i przyrodnicze wzajemnie się wzmacniają i stanowią fundament jej rozwojowego potencjału.

Turystyka i rekreacja w gminie Mysłakowice opierają się na wyjątkowym połączeniu walorów przyrodniczych i kulturowych. Położenie u podnóża Rudaw Janowickich, w sąsiedztwie Karkonoszy i w obrębie Kotliny Jeleniogórskiej, sprzyja rozwojowi turystyki krajoznawczej, górskiej i specjalistycznej. Góry Sokole i masyw Skalnika, z licznymi granitowymi formacjami skalnymi, tworzą jeden z najważniejszych w Polsce obszarów wspinaczkowych, a doliny rzek i kompleksy stawów – zwłaszcza Stawy Karpnickie – stanowią atrakcyjne tereny dla ekoturystyki, birdwatchingu i rekreacji w otoczeniu lasów. Równocześnie gmina jest sercem Doliny Pałaców i Ogrodów, gdzie zespoły rezydencjonalno-parkowe, tradycyjna zabudowa sudecka i unikatowe osadnictwo tyrolskie tworzą bogatą ofertę turystyki kulturowej.

Największym atutem gminy jest synergia krajobrazowa – płynne przenikanie się przestrzeni pałacowych, parkowych i górskich, dzięki czemu zwiedzanie rezydencji naturalnie łączy się z wędrownkami po Rudawach Janowickich. Rozbudowana sieć szlaków pieszych, rowerowych i konnych umożliwia wielowymiarową eksplorację terenu, łącząc główne atrakcje w spójny system – od Głównego Szlaku Sudeckiego, przez Szlak Zamków Piastowskich, po trasy rowerowe Doliny Pałaców i Ogrodów. Dalszy rozwój turystyki powinien wzmacniać tę komplementarność, podkreślając unikalną możliwość przejścia w ramach jednej wycieczki od historycznych rezydencji, przez romantyczne parki, aż po dzikie szczyty Rudaw – co stanowi wyróżnik gminy na tle całego regionu Sudetów.

Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko

Projekt Strategii nie zawiera listy konkretnych projektów inwestycyjnych, a jedynie wyznacza pożądane kierunki i typy działań takie jak m.in. rozwój systemów retencyjnych, inwestycje w zakresie odpadów i gospodarki wodno-ściekowej, rozwój odnawialnych źródeł energii czy edukacja ekologiczna. Ze względu na jedynie ogólny charakter dokumentu trudno precyzyjnie oszacować prawdopodobieństwo występowania oddziaływań a ich analiza ma charakter prognostyczny. Jednak na tym etapie można je ocenić jako niewielkie z uwagi na przyjęte założenia dotyczące realizacji ewentualnych inwestycji.

Ze względu na charakter zawartych w Strategii kierunków działań, prawdopodobieństwo wystąpienia znaczących oddziaływań na środowisko jest niskie, a ewentualne oddziaływania będą miały charakter lokalny, krótkotrwały i odwracalny. Realizacja inwestycji może powodować czasowe zakłócenia w lokalnym ekosystemie, jednak zastosowanie nowoczesnych technologii i odpowiednich działań minimalizujących, tj. kontrola emisji hałasu i pyłów, zapewni ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko. Realizacja zadań wskazanych w dokumencie będzie rozłożona w czasie i przestrzeni. Oddziaływanie będzie miało charakter krótkoterminowy, a uciążliwości mogą wynikać jedynie z prowadzonych robót, np. hałas spowodowany czasowym wykorzystaniem sprzętu

czy maszyn w fazie realizacji inwestycji. Po zakończeniu inwestycji wystąpi oddziaływanie wtórne: poprawa ładu przestrzennego oraz ogólnej estetyki obszaru gmin.

Planowane przedsięwzięcia nie przewidują wystąpienia oddziaływań skumulowanych ani transgranicznych. Jednakże, w przypadku realizacji kilku inwestycji jednocześnie, konieczne będzie przeprowadzenie dodatkowej analizy w celu oceny potencjalnych oddziaływań skumulowanych. Na przykład, rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie energetyki oraz gospodarki wodno-ściekowej może wymagać koordynacji działań, aby uniknąć wystąpienia skumulowanych negatywnych efektów na lokalne środowisko. Strategia nie zakłada podejmowania działań mogących powodować ryzyko dla zdrowia ludzi oraz zagrożenie dla środowiska, a wszelkie działania będą podejmowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ochrony środowiska z poszanowaniem jego ochrony.

Realizacja ustaleń projektu dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, ponieważ planowane inwestycje będą realizowane z zastosowaniem nowoczesnych technologii i rozwiązań minimalizujących negatywny wpływ na środowisko.

W przypadku inwestycji związanych z budową elektrowni fotowoltaicznych, zastosowane zostaną m.in. moduły fotowoltaiczne o powierzchni antyrefleksyjnej, w przypadku powierzchni biologicznie czynnej zespołu elektrowni słonecznych nie zostaną użyte gatunki roślin obcego pochodzenia oraz podjęte zostaną odpowiednie działania minimalizujące wpływ na środowisko, takie jak koszenie terenu poza okresem lęgowym ptaków czy dostosowanie terminów koszenia do okresów migracji ptaków.

Planowane przedsięwzięcia nie będą realizowane na obszarach chronionych, w tym terenie Rudawskiego Parku Krajobrazowego, Obszaru Natura 2000 „Stawy Karpnickie” (PLH020075), Obszaru Natura 2000 „Źródła Pijawnika” (PLH020076).

Inwestycje nie będą miały negatywnego wpływu na gatunki roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową oraz różnorodność biologiczną na terenie gminy Mysłakowice. Przed podjęciem prac zostanie przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza pod kątem występowania chronionych gatunków zwierząt, w tym ptaków i nietoperzy, zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380).

W trakcie realizacji planowanych zadań sieciowych i podziemnych, szczególna uwaga zostanie zwrócona na ochronę drzew i krzewów, w tym ich systemów korzeniowych, zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.), tj. do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych, a wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszczone będzie wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji.

Reasumując wszelkie działania będą realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ochrony środowiska oraz z zastosowaniem nowoczesnych technologii i rozwiązań minimalizujących negatywny wpływ na środowisko. Jednocześnie każde działanie inwestycyjne będzie każdorazowo i obowiązkowo przedmiotem indywidualnej analizy pod kątem przeprowadzenia OOŚ.

Kierunki działań zaplanowano tak, by zachowane zostało naturalne piękno środowiska naturalnego, jako jeden z kluczowych, istotnych potencjałów obszaru objętego Strategią, gdzie jednym z kluczowych jego zasobów są walory środowiskowe. Intencją samorządu

w procesie opracowywania dokumentu było, aby realizacja zdefiniowanych w Strategii kierunków działań adresowała problemy środowiskowe, pozytywnie wpłynęła na poprawę stanu środowiska naturalnego oraz przyczyniała się do utrwalenia pozytywnych postaw ekologicznych i poczucia odpowiedzialności za środowisko naturalne wśród mieszkańców obszaru.

Podsumowanie

Zgodnie z art. 48 ust. 1 i 3 oraz art. 49 ustawy ooś, uwzględniając, że:

- Strategia stanowi dokument dotyczący obszaru w granicach **jednej gminy**,
- Strategia **nie zawiera konkretnych przedsięwzięć**, a jedynie ogólne kierunki działań,
- wszelkie przyszłe inwestycje **będą podlegały indywidualnej procedurze OOŚ**, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- Strategia **nie zawiera i nie przewiduje działań mogących znacząco oddziaływać na środowisko**, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839),
- brak jest przesłanek wskazujących na możliwość wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko,
- istnieje pełna zgodność z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu i programami ochrony środowiska,

realizacja postanowień dokumentu „Strategia Rozwoju Gminy Mysłakowice na lata 2026-2035” nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

Wójt Gminy Mysłakowice

/-/ Michał Orman